

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/216941,15-rocznica-smierci-Janusza-Kurtyki.html>
26.02.2026, 20:22

15. rocznica śmierci Janusza Kurtyki

15 lat temu, 10 kwietnia 2010 r. w katastrofie smoleńskiej zginął Janusz Kurtyka, prezes IPN w latach 2005-2010, dyrektor oddziału w Krakowie w latach 2000-2005.

10.04.2025

[Janusz Kurtyka](#)

Dr hab. Janusz Kurtyka był prezesem IPN w latach 2005-2010 i dyrektorem oddziału w Krakowie w latach 2000-2005. Jest jedną z 96 ofiar tragicznego lotu polskiej delegacji na uroczystości katyńskie.

„Jesteśmy ludźmi wolnymi, więc zachowujmy się jak ludzie wolni” – te słowa Janusza Kurtyki najlepiej obrazują jego credo życiowe. Urodził się w 1960 r., w Krakowie. Był historykiem, znawcą Polski średniowiecznej i badaczem jej dziejów najnowszych. Jako licealista współpracował z opozycyjnym Studenckim Komitetem Solidarności. Kolportował ulotki jeszcze przed Sierpniem '80. W 1980 r. zaangażował się w niezależny ruch studencki. Był członkiem Komitetu Założycielskiego Niezależnego Zrzeszenia Studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie studiował historię. Po wprowadzeniu stanu wojennego rozwijał konspiracyjne struktury NZS-u w Krakowie i w Nowej Hucie.

Po studiach podjął pracę w Instytucie Historii PAN, gdzie w 1995 r. obronił rozprawę doktorską z zakresu nauk humanistycznych. W 2000 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego.

W latach 2000-2005 był organizatorem i dyrektorem Oddziału IPN w Krakowie. W 2005 r. Sejm powołał go na stanowisko prezesa Instytutu. Jego misję przerwała tragiczna śmierć w katastrofie smoleńskiej, w drodze na uroczystości rocznicowe w Katyniu, 10 kwietnia 2010 r. Spoczywa w Alei Zasłużonych cmentarza Rakowickiego.

Janusz Kurtyka był także m.in. redaktorem naczelnym „Zeszytów Historycznych WiN-u” i prezesem Zarządu Głównego Stowarzyszenia Społeczno-Kombatanckiego Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość”.

7 lipca 2021 r. Rada Miasta Krakowa nadała imię Janusza Kurtyki rondu w ciągu ul. Wita Stwosza.

Do pobrania:

- [Rzeczpospolita wolnych ludzi. Janusz Kurtyka w mediach – wybór wywiadów, artykułów, oświadczeń z lat 2000-2010](#)
- [Obudzić naród do wielkości... Wystąpienia Janusza Kurtyki przed Parlamentem RP 2005-2010](#)
- [Biuletyn IPN. Numer specjalny 2010. Wspomnienia o Januszu Kurtyce](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Powiązane wiadomości

Uczciliśmy pamięć ofiar katastrofy smoleńskiej